

Upozorňujeme, že verzia tejto stránky v pôvodnom jazyku [pl](#) bola nedávno zmenená. Na preklade zobrazenej jazykovej verzie v súčasnosti pracujeme. Nová verzia bola zatiaľ preložená do týchto jazykov.

poľština

Swipe to change

Výživné na rodinu

Poľsko

1 Čo znamenajú pojmy „výživné“ a „vyživovacia povinnosť“ v praxi? Ktoré osoby majú povinnosť platiť výživné inej osobe?

Podľa článku 128 zákona o rodine a poručníctve vyživovacia povinnosť predstavuje povinnosť priamych pokrvných príbuzných a súrodencov poskytovať prostriedky na živobytie (vrátane ošatenia, potravín, ubytovania, palív a liekov) a podľa potreby aj na výchovu (vrátane zabezpečenia fyzického a intelektuálneho rozvoja a prístupu k vzdelaniu a ku kultúre).

Výživné predstavuje peňažnú alebo naturálnu dávku. V prípade detí zahŕňa aj osobný vklad do ich výchovy a prácu v spoločnej domácnosti v súlade s vyživovacou povinnosťou.

Pohľadávka na výživné je právo jednej osoby žiadať od druhej osoby plnenie vyživovacej povinnosti.

Vyživovacia povinnosť spravidla vzniká z rôznych druhov rodinných vzťahov. Podľa druhu rodinného vzťahu poľské právo rozlišuje tieto druhy vyživovacej povinnosti:

1. Vyživovacia povinnosť medzi príbuznými (vyživovacia povinnosť voči deťom predstavuje osobitnú kategóriu tejto povinnosti): V prípade príbuzných majú na nárok na poberanie výživného len osoby, ktoré sú v hmotnej núdzi. Rodičia sú povinní poskytovať výživné deťom, ktoré ešte nie sú schopné starať sa o seba, pokiaľ príjmy z majetku dieťaťa nie sú dostatočné na pokrytie nákladov na jeho obživu a výchovu. Po dosiahnutí veku 18 rokov deti strácajú právo na výživné okrem prípadov, keď chcú pokračovať vo vzdelávaní a ich doterajšie výsledky dokazujú opodstatnenosť tohto rozhodnutia alebo keď by sa vyživovacia povinnosť mala zachovať vzhľadom na zdravotný stav alebo osobnú situáciu detí. Rodičia tiež nie sú povinní poskytovať výživné dieťaťu, ktoré dosiahlo vek 18 rokov, a hoci je pripravené na zamestnanie, začne študovať a potom zanechá štúdium, nezaznamená uspokojivý pokrok, nedosiahne dostatočné známky na postup do vyššieho ročníka a nevykoná skúšky do stanovených konečných termínov, a z týchto dôvodov nedokončí štúdium do času určeného na jeho študijný program.

Ak nie je možné získať výživné alebo ak by jeho získanie prinieslo nadmerné ťažkosti, vyživovacia povinnosť sa môže nariadiť inému príbuznému (napríklad starým rodičom dieťaťa, ktorí sú rodičmi osoby povinnej platiť výživné, ktorá sa ukrýva).

2. Vyživovacia povinnosť vyplývajúca z adopcie: Ak má adopcia vplyv výhradne na vzťah medzi adoptujúcou a adoptovanou osobou, vyživovacia povinnosť adoptujúcej osoby voči adoptovanej osobe má prednosť pred vyživovacou povinnosťou príbuzných vo vzostupnej línii a súrodencov adoptovanej osoby voči tejto osobe, zatiaľ čo vyživovacia povinnosť adoptovanej osoby voči jej príbuzným vo vzostupnej línii a súrodencom je v poradí posledná. V ostatných aspektoch sa na adoptovanú osobu vzťahujú zásady stanovené v bode 1.

3. Povinnosť medzi príbuznými, ktorých príbuzenský vzťah sa vytvoril sobášom (nevlastná matka, nevlastný otec, nevlastné deti): Nárok na výživné majú len osoby v hmotnej núdzi, a to len ak bude v danej situácii uloženie vyživovacej povinnosti v súlade so všeobecne uznávanými spoločenskými normami. Podľa poľských právnych predpisov a judikatúry pojem „hmotná núdza“ znamená neschopnosť človeka zaistiť svoje primerané potreby z vlastných zdrojov a vlastným úsilím.

4. Povinnosť medzi manželmi počas trvania manželstva: Podľa článku 27 zákona o rodine a poručníctve si môžu členovia rodiny uplatniť právo na „rovnakú životnú úroveň“ pre všetkých členov rodiny.

5. Povinnosť medzi manželmi po skončení manželstva: Ak jeden z manželov bol uznaný za výlučne zodpovedného za rozpad manželstva a rozvod znamená podstatné zhoršenie finančnej situácie druhého manželského partnera, tento druhý partner môže žiadať, aby boli zaistené jeho primerané potreby, aj keby nebol v hmotnej núdzi. V iných prípadoch môže manželský partner v hmotnej núdzi žiadať od svojho bývalého manželského partnera výživné úmerné svojim primeraným potrebám a zárobkovým možnostiam a finančnej situácii bývalého manželského partnera. Vyživovacia povinnosť voči manželskému partnerovi zaniká, keď manželský partner uzavrie iné manželstvo. Ak však vyživovaciu povinnosť znáša rozvedený manželský partner, ktorý nebol uznaný zodpovedným za rozpad manželstva, táto povinnosť zaniká päť rokov po vydaní rozsudku o rozvoze, ak súd nerozhodne vo výnimočných prípadoch o predĺžení päťročného obdobia na žiadosť manželského partnera, ktorý má nárok na poberanie výživného.

6. Povinnosť otca dieťaťa, ktoré sa narodilo mimo manželského zväzku, voči matke dieťaťa: Otec, ktorý nie je manželom matky, musí prispievať matke podľa svojich pomerov na náklady spojené s tehotenstvom a pôrodom a na trojmesačné výživné počas obdobia pôrodu a šestonedelia. V prípade naliehavých dôvodov môže matka žiadať od otca dieťaťa príspevok na výživné na obdobie dlhšie ako tri mesiace.

2 Do akého veku môže dieťa poberať výživné? Existujú odlišné predpisy týkajúce sa výživného, ktoré sa vzťahujú na maloleté a dospelé osoby?

Rodičia majú vyživovaciu povinnosť voči dieťaťu, ktoré sa nedokáže o seba postarať samo. Keďže deti sú povinné vzdelávať sa až do veku 18 rokov, spravidla sú oprávnené na poberanie výživného, až kým nedosiahnu vek dospelosti alebo až kým neukončia magisterský stupeň štúdia alebo vyššie odborné vzdelávanie.

Dávky zo štátneho fondu pre výživné sa vyplácajú oprávneným osobám až do veku 18 rokov. Tieto osoby sú oprávnené na poberanie dávok, až kým nedosiahnu vek 25 rokov, ak pokračujú vo vzdelávaní v školách alebo inštitúciách vyššieho odborného vzdelávania, a na časovo neobmedzené obdobie, ak boli uznané za osoby s vážnym zdravotným postihnutím.

3 Mám podať návrh na určenie výživného na príslušný orgán alebo na súd? Aké sú hlavné prvky tohto postupu?

Áno, možné sú tieto situácie:

1. povinná osoba plní vyživovaciu povinnosť dobrovoľne,
2. strany dosiahnu dohodu o vyživovacej povinnosti,
3. ak povinná osoba neplní svoju povinnosť, návrh na priznanie výživného sa podá na okresný súd (*sąd rejonowy*), ktorý je príslušný podľa miesta pobytu oprávnenej osoby (článok 32 občianskeho súdneho poriadku) alebo odporcu (článok 27 ods. 1 občianskeho súdneho poriadku). Takýto návrh sa podá na krajský súd (*sąd okręgowy*) počas konania o rozvoze alebo rozluke.

Podanie návrhu je oslobodené od súdneho poplatku. Návrh však musí spĺňať požiadavky písomného podania, t. j. musí obsahovať názov súdu, na ktorý sa podáva, mená a priezviská jednotlivých strán, ich zákonných zástupcov a právnych zástupcov, druh podania, jednoznačný opis požiadavky, hodnotu nároku, opis skutočností, ktoré sú dôvodom na podanie návrhu, a v prípade potreby skutočností zakladajúcich príslušnosť súdu, podpis navrhovateľa alebo zákonného zástupcu alebo právneho zástupcu (priložené musí byť splnomocnenie), zoznam príloh, miesta pobytu alebo sídla strán, mená zákonných zástupcov a právnych zástupcov a opis nároku. Následné písomné podania musia obsahovať aj číslo spisu.

4 Je možné podať návrh v mene príbuzného (ak áno, ktorý stupeň príbuznosti) alebo dieťaťa?

Návrh na určenie výživného môže v mene oprávnenej osoby podať:

- oprávnený zástupca (okrem právneho zástupcu a právneho poradcu môžu byť oprávnenými zástupcami aj tieto osoby: rodičia, manželský partner, súrodenci, príbuzní vo vzostupnej línii alebo osoby s adoptívnym vzťahom k osobe oprávnenej na výživné, ako aj osoba, ktorá spravuje majetok osoby oprávnenej na výživné),
- zástupca orgánu miestnej samosprávy zodpovedný za sociálnu pomoc (podľa zákona o sociálnej pomoci z 12. marca 2004 zberky zákonov (*Dziennik Ustaw*) z roku 2004, č. 64, bod 593 sú takýmito zástupcami riaditeľa miestnych centier sociálnej pomoci alebo okresných centier rodinnej podpory),
- zástupca organizácie sociálnych služieb poskytujúcej pomoc rodinám (zoznam takýchto organizácií je uvedený v nariadení ministra spravodlivosti z 10. novembra 2000, zberka zákonov z roku 2000, č. 100, bod 1080),
- prokurátor, ak je to potrebné v záujme presadzovania právneho poriadku a verejného záujmu.

Zákonní zástupcovia konajú v mene maloletých oprávnených osôb. Po dosiahnutí veku dospelosti však už musia konať samy za seba.

Osoba žijúca v spoločnej domácnosti ani blízky známy, pokiaľ nepatria medzi uvedené osoby, nemôžu konať v mene osoby oprávnenej na poberanie výživného.

5 Ak chcem podať návrh na začatie súdneho konania, ako zistím, ktorý súd je príslušným súdom?

Podľa občianskeho súdneho poriadku sú vo veciach týkajúcich sa výživného vecne príslušné okresné sudy. Miestna príslušnosť sa určuje podľa miesta pobytu osoby oprávnenej na výživné alebo miesta pobytu odporcu. Sudy miestne príslušné v konkrétnych obciach sú uvedené v nariadení ministra spravodlivosti z 25. októbra 2012 o určení sídiel a príslušnosti odvolacích súdov, krajských súdov a okresných súdov (zberka zákonov z roku 2012, bod 1223).

Krajské sudy sú príslušné vo veciach týkajúcich sa uznávania rozhodnutí súdov členských štátov EÚ v Poľsku (článok 11511 ods. 1 občianskeho súdneho poriadku), ak bolo rozhodnutie vydané pred tým, než štát, v ktorom bolo vydané, začal byť viazaný Haagskym protokolom o rozhodnom práve pre vyživovaciú povinnosť z 23. novembra 2007 (Ú. v. EÚ L 331, 16.12.2009, s. 17).

Zahraničné rozsudky vydané po 18. júni 2011 v krajinách EÚ okrem Chorvátska, Dánska a Spojeného kráľovstva musí vyhlásiť za vykonateľné okresný súd podľa článku 115311 občianskeho súdneho poriadku.

6 Musím ako navrhovateľ podať návrh na súd prostredníctvom tretej osoby (napr. právneho zástupcu, ústredného alebo miestneho orgánu atď.)? Ak nie, aký postup sa uplatňuje?

Zastupovanie právnym zástupcom sa vo veciach týkajúcich sa výživného nevyžaduje. Strany môžu konať vo vlastnom mene alebo prostredníctvom profesionálnych sprostredkovateľov.

Podrobné informácie o možnosti menovania právneho zástupcu určeného z úradnej moci, ktorý koná v mene strany oprávnenej na výživné, sa nachádzajú v bodoch 7 a 20.

7 Som povinný zaplatiť poplatky za začatie súdneho konania? Ak áno, aká je ich pravdepodobná výška? Ak nemám dostatočné finančné prostriedky, môžem získať právnu pomoc na pokrytie trov konania?

Strana, ktorá žiada o priznanie výživného, a odporca vo veci týkajúcej sa zníženia výživného sú podľa poľského práva oslobodení od súdnych trov (článok 96 ods. 1 a 2 zákona o súdnych trovách v občianskych veciach z 28. júla 2005, zberka zákonov z roku 2005, č. 167, bod 1398, v znení zmien). Tieto osoby sú oslobodené úplne, čo znamená, že neplatia žiadne súdne trovy, odvolacie poplatky ani poplatky za výkon rozhodnutia.

Okrem toho strana, ktorá je oslobodená od súdnych trov, môže požiadať o právnu pomoc vo forme právneho zástupcu určeného z úradnej moci. Ak sa vyhovie žiadosti o určenie právneho zástupcu, poplatky za služby advokáta hradí odporca strany, pre ktorú je právny zástupca určený. Ak táto osoba prípad prehrá, tieto poplatky sa hradia zo štátnej pokladnice.

Práva štátnych príslušníkov členských štátov v tejto záležitosti sú upravené zákonom o práve na pomoc v občianskoprávných konaniach prejednávanych v členských štátoch Európskej únie zo 17. decembra 2004 (zberka zákonov z roku 2005, č. 10, bod 67, v znení zmien). Informácie o tomto zákone sú uvedené v informáciách o právnej pomoci, ktoré poskytlo Poľsko.

8 Aký druh výživného súd pravdepodobne prizná? Ako sa vypočítava výška výživného? Ak sa zmenia životné náklady alebo rodinné pomery, môže byť rozhodnutie súdu o výživnom zmenené? Ak áno, ako (napr. systémom automatickej indexácie)?

Výška výživného závisí od zárobkových a finančných možností povinnej osoby a od primeraných potrieb oprávnenej osoby. Medzi primerané potreby oprávnenej patrí všetko potrebné na živobytie, v zmysle hmotných aj nehmotných potrieb (kultúrnych a duchovných). Medzi potreby maloletých osôb patria náklady na ich výchovu. Pri hodnotení zárobkových a finančných možností osôb, ktoré sú povinné platiť výživné, sa neberú do úvahy príjmy, ktoré skutočne zarábajú, ale príjmy, ktoré by mohli zarábať, ak by úplne využili svoj zárobkový potenciál. To znamená, že aj nezamestnanej osobe, ktorá nemá pravidelný príjem, sa môže nariadiť platenie výživného a platby sa od nej môžu vymáhať.

Ak nastane zmena pomerov, možno požiadať o zmenu súdneho rozhodnutia alebo dohody o výživnom. O túto zmenu môže požiadať každá zo strán vzťahu týkajúceho sa výživného. V závislosti od konkrétnych pomerov môže strana požiadať o zrušenie vyživovacej povinnosti alebo o zvýšenie alebo zníženie výšky výživného. Výška výživného sa môže zmeniť, ak sa zvýšia alebo znížia primerané potreby osoby oprávnenej na poberanie výživného alebo zárobkové možnosti osoby povinnej platiť výživné.

V Poľsku nie je stanovená pevná výška výživného a výživné sa nevypočítava ako pevný percentuálny podiel zo zárobkov osoby povinnej platiť výživné.

V roku 2014 dosahovala minimálna hrubá mzda výšku 1 680 PLN (približne 400 EUR). V roku 2013 dosahovala priemerná hrubá mzda výšku 3 650 PLN (približne 900 EUR) mesačne. V praxi sa výška výživného, ktorú určia sudy, pohybuje od 300 PLN do 1 000 PLN mesačne na jedno dieťa. Výška výživného nepodlieha automatickej indexácii v závislosti od veku dieťaťa ani od úrovne inflácie.

9 Ako a komu sa vypláca výživné?

Osoba, ktorá sa v exekučnom titule uvádza ako dlžník, musí výživné platiť. Výživné určené v Poľsku sa spravidla vypláca zákonnému zástupcovi maloletej osoby v poľských zlotých (v hotovosti alebo bankovým prevodom) každý mesiac, zvyčajne do desiateho dňa v mesiaci. Pre prípad meškania platby je v rozsudku stanovený zákonný úrok (od roku 2008 vo výške 13 % ročne) na dlžnú sumu (pozri informácie, ktoré Poľsko poskytuje o zákonomnom úroku). Vyživovaciú povinnosť spravidla plní výlučne osoba povinná platiť výživné. Ak táto osoba neplatí dobrovoľne, osoba oprávnená na poberanie výživného môže požiadať príslušný súdny orgán (spravidla súdneho zriadenca) o začatie exekučného konania. Výkon rozhodnutia môže byť iniciovaný z úradnej moci na žiadosť súdu prvého stupňa, ktorý vydal rozhodnutie o výške výživného. Osoba oprávnená na výživné môže tiež predložiť exekučný titul na pracovisku osoby povinnej platiť výživné alebo v inštitúcii, ktorá tejto osobe vypláca dôchodok, a požiadať, aby sa dlhované výživné odpočítalo od súm vyplácaných osobe povinnej platiť výživné. Takáto žiadosť je pre vyplácajúci orgán záväzná.

Na exekúciu nehnuteľného majetku osoby povinnej platiť výživné je potrebný osobitný návrh.

10 Ak príslušná osoba (osoba povinná na plnenie výživného) neplatí výživné dobrovoľne, ako ju možno k tomu donútiť?

Ak osoba povinná platiť výživné neplní svoju vyživovaciu povinnosť dobrovoľne, môže byť k tomu donútená (pozri bod 9).

Okrem toho, podľa článku 209 trestného zákona sústavné neplnenie vyživovacej povinnosti predstavuje trestný čin, za ktorý je možné uložiť pokutu, iný trest než odňatie slobody alebo odňatie slobody až na dva roky.

V článku 5 ods. 3 bod 3 zákona o pomoci osobám oprávneným na výživné zo 7. septembra 2007 (zbierka zákonov z roku 2009, č. 1, bod 7, v znení zmien) sa uvádza, že príslušný orgán môže požiadať o odobratie vodičského oprávnenia osobe povinnej platiť výživné.

Ak výkon rozhodnutia nie je úspešný, súdny zriadenec môže požiadať o zaradenie dlžníka do zoznamu nesolventných dlžníkov.

11 Opíšte prosím stručne prípadné obmedzenia výkonu, najmä normy na ochranu dlžníka a premlčacie alebo prekluzívne lehoty vo vašom systéme.

V súlade s článkom 1083 ods. 2 občianskeho súdneho poriadku dlžné platby výživného sa môžu v celom rozsahu uspokojiť zablokovaním bankového účtu.

V súlade s článkom 833 ods. 1 občianskeho súdneho poriadku je exekúcia platu zamestnanca možná v rozsahu stanovenom v zákonníku práce. Exekvovať je možné spravidla 60 % platu. Až tri pätiny sumy, ktorú poskytla štátna pokladnica na osobitné účely, najmä vo forme grantov a pomoci, je tiež možné exekvovať (článok 831 ods. 1 a 2 občianskeho súdneho poriadku).

V súlade s článkom 829 občianskeho súdneho poriadku exekúcií nepodliehajú predovšetkým tieto položky:

– zariadenie domácnosti a bežné oblečenie nevyhnutné pre dlžníka a závislých členov jeho rodiny, ako aj oblečenie potrebné na vykonávanie služby alebo profesie,

– nástroje a iné predmety, ktoré dlžník potrebuje na vykonávanie plateného zamestnania, s výnimkou motorových vozidiel,

– potraviny a palivá, ktoré dlžník a závislí členovia jeho rodiny potrebujú na jeden mesiac,

– peniaze, ktoré dlžník a závislí členovia jeho rodiny potrebujú na živobytie na dva týždne,

– predmety potrebné na štúdium, osobné doklady, ozdoby, predmety používané na náboženské obrady a predmety každodennej potreby, ktoré by sa dali predať iba za cenu výrazne nižšiu, ako je ich hodnota, ale ktoré majú pre dlžníka významnú úžitkovú hodnotu.

Okrem toho sa v článku 831 občianskeho súdneho poriadku uvádza, že exekúcií nepodliehajú až do výšky 75 % jednotlivé platby najmä dávok sociálnej pomoci v zmysle zákona o sociálnej pomoci z 12. marca 2004 (zbierka zákonov z roku 2013, bod 182, v znení zmien) a pohľadávky dlžníka voči štátnemu rozpočtu alebo Národnému fondu zdravia (*Narodowy Fundusz Zdrowia*) v súvislosti s dávkami na zdravotnú starostlivosť v zmysle zákona o dávkach na zdravotnú starostlivosť financovanú z verejných zdrojov z 27. augusta 2004 (zbierka zákonov z roku 2008, č. 164, bod 1027, v znení zmien).

V článku 137 ods. 1 zákona o rodine a poručníctve je stanovené, že pohľadávky na výživné sa premlčujú po troch rokoch.

V článku 121 ods. 1 občianskeho zákonníka je stanovené, že v prípade pohľadávok detí voči rodičom premlčacia lehota nezačne plynúť (resp. sa preruší) počas trvania rodičovských práv a povinností.

Ak osoba povinná platiť výživné spochybňuje platnosť vyživovacej povinnosti voči dospelému dieťaťu, súdny zriadenec môže požiadať osobu, ktorá si uplatňuje nárok na poberanie výživného, aby predložila osvedčenie potvrdzujúce, že pokračuje v štúdiu, nemá žiadne príjmy alebo podstupuje zdravotnú liečbu, a preto stále potrebuje finančnú podporu od osoby povinnej platiť výživné.

12 Existuje nejaká organizácia alebo správny orgán, ktorá mi môže pomôcť pri vymáhaní výživného?

Ako sa uvádza v bode 4, návrh na priznanie výživného môžu v mene osoby oprávnenej na výživné predložiť okrem iného riaditeľia centier sociálnej pomoci, niektoré spoločenské organizácie, zástupcovia orgánov miestnej samosprávy zodpovední za sociálnu pomoc a v niektorých prípadoch prokurátor. Tieto subjekty môžu podporiť navrhovateľa účasťou v už prebiehajúcom konaní vo veci výživného. Ich úlohou je potom podporovať oprávnenú osobu v konaní pred súdom.

Krajské sudy pomáhajú oprávneným osobám pri podávaní návrhu na vymáhanie výživného v cudzine.

13 Môžu subjekty (vládne alebo súkromné) úplne alebo čiastočne plniť vyživovaciu povinnosť namiesto osoby povinnej na plnenie výživného?

V zákone o pomoci osobám oprávneným na výživné zo 7. septembra 2007 (zbierka zákonov z roku 2009, č. 1, bod 7, v znení zmien) sú stanovené pravidlá o štátom poskytovanej pomoci osobám oprávneným na výživné v prípadoch, keď bol výkon rozhodnutia neúspešný.

Dávky zo štátneho fondu pre výživné je možné získať, iba ak príjem rodiny na osobu nepresahuje 725 PLN (približne 170 EUR) mesačne. Žiadosť sa podáva na obecnom alebo mestskom úrade, ktorý je príslušný podľa miesta pobytu oprávnenej osoby.

Ak však oprávnená osoba žije v inštitúcii, ktorá poskytuje celodennú starostlivosť (napr. v centre sociálnej pomoci, detskom domove, nápravnom ústave pre mládež alebo vo väzbe), alebo v opatrovateľskej rodine, uzavrela manželstvo alebo má dieťa a má nárok na rodinné prídavky, záloha sa tejto osobe neprizná.

Tento zákon je uplatniteľný, len ak má osoba oprávnená na poberanie výživného miesto pobytu v Poľsku počas obdobia, na ktoré boli zálohy na výživné priznané.

Viac informácií je k dispozícii na webovej lokalite:

<http://www.mpips.gov.pl/wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi/fundusz-alimentacyjny/swiadczenia-z-funduszu-alimentacyjnego/>

14 Ak som v Slovenskej republike a osoba povinná na plnenie výživného má bydlisko v inej krajine:

Ak má povinná osoba miesto pobytu v zahraničí a oprávnená osoba v Poľsku, krajský súd príslušný v mieste pobytu oprávnenej osoby pomáha tejto osobe pri podávaní návrhu na určenie výživného tým, že jej poskytne všetky informácie a pomoc pri vyhotovení príslušných dokumentov a skontroluje, či je návrh formálne správny.

14.1 Môže mi orgán štátnej správy alebo súkromná organizácia v Slovenskej republike poskytnúť pomoc?

Áno.

14.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať príslušný orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu?

Časť A návrhu podávaného na základe nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti vyplní krajský súd.

Sąd Okręgowy	Adres do korespondencji	Tel ++48	Faks ++48	Poczta elektroniczna
Sąd Okręgowy w Białymstoku	ul. Marii Skłodowskiej-Curie 1 15-950 Białystok	85 7459220	85 7424640	oz@bialystok.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Bielsku-Białej	ul. Cieszyńska 10 43-300 Bielsko-Biała	33 4990424 33 4990488	33 4990488	bpokusa@bielsko-biala.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Bydgoszczy	ul. Wały Jagiellońskie 2 85-128 Bydgoszcz	52 3253155	52 3253255	oz@bydgoszcz.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Częstochowie	ul. Dąbrowskiego 23/35 42-200 Częstochowa	34 3684425	34 3684427 34 3684708	prezes@czestochowa.so.gov.pl so.czestochowa@czestochowa.so.gov.pl

Sąd Okręgowy w Elblągu	pl. Konstytucji 1 82-300 Elbląg	55 6112409 55 6112408	55 6112215	oddzial.administracyjny@elblag.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Gdańsku	ul. Nowe Ogrody 30/34 80-803 Gdańsk	58 3213141 58 3213119	58 3213140 58 3213119	section.oz@gdansk.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Gliwicach	ul. Kościuszki 15 44-100 Gliwice	32 3380052	32 3380102	oz@gliwice.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim	ul. Mieszka I 33 66-400 Gorzów Wielkopolski	95 7256718	95 7202807 95 7256790	msamolak@gorzow-wlkp.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Jeleniej Górze	ul. Wojska Polskiego 56 58-500 Jelenia Góra	75 6415113	75 6415113	oz@jelenia-gora.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Kaliszu	al. Wolności 13 62-800 Kalisz	62 7657700	62 7574936	administracja2@kalisz.so.gov.pl administracja@kalisz.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Katowicach	ul. Francuska 38 40-028 Katowice	32 6070183 32 6070498	32 6070184 32 6070211	obrot_zagraniczny@katowice.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Kielcach	ul. Seminaryjska 12 a 25-372 Kielce	41 3402320 41 3402320	41 3402320 41 3402320	oz@kielce.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Koninie	ul. Energetyka 5 62-510 Konin	63 2451443 63 2423022 +172	63 2426569	oz@konin.so.gov.pl administracja@konin.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Koszalinie	ul. Waryńskiego 7 75-541 Koszalin	94 3428750	94 3428897	administracja@koszalin.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Krakowie	ul. Przy Rondzie 7 31-547 Kraków	12 6195697 12 6195241 12 6195648 12 6195648	12 6195373	oz@krakow.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Krośnie	ul. Sienkiewicza 12 38-400 Krosno	13 4373671	13 4373673	Obrot.zagr@krosno.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Legnicy	ul. Złotoryjska 40 59-220 Legnica	76 7225936	76 7225936 76 7225912	oz@legnica.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Lublinie	ul. Krakowskie Przedmieście 43 20-076 Lublin	81 4601004	81 4601004	mstec@so.lublin.gov.pl mzarzeczny@so.lublin.gov.pl
Sąd Okręgowy w Łomży	ul. Dworna 16 18-400 Łomża	86 2163807	86 2166753	sekretariat@lomza.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Łodzi	pl. Dąbrowskiego 5 90-921 Łódź	42 6778799	42 6778978	oz@lodz.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Nowym Sączu	ul. Pijarska 3 33-300 Nowy Sącz	18 4482145		alimenty@nowy-sacz.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Olsztynie	Ul. Dąbrowszczaków 44A 10-001 Olsztyn	89 5216049	89 5216160	oz@olsztyn.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Opolu	pl. Daszyńskiego 1 45-064 Opole	77 5418134		Obrot.zagr@opole.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Ostrołęce	ul. Gomulickiego 5 07-410 Ostrołęka	29 7650130	29 7650181	sekretariat@ostroleka.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim	ul. Słowackiego 5 97-300 Piotrków Trybunalski	44 6494121 44 6494159	44 6478919	administracja@piotrkow-tryb.so.gov.pl biblioteka@piotrkow-tryb.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Płocku	pl. Narutowicza 4 09-404 Płock	24 2697220 24 2697220 24 2697364	24 2625253	so.plock.oz@plock.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Poznaniu	al. Marcinkowskiego 32 61-745 Poznań	61 8566205	61 8528751	opzagr@poznan.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Przemyślu	ul. Konarskiego 6 37 - 700 Przemyśl	16 6761336	16 6761353	m.telega@przemysl.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Radomiu	ul. Marszałka J. Piłsudskiego 10 26-600 Radom	48 3680288	48 3680287	wizytacje@radom.so.gov.pl wizytacja@radom.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Rzeszowie	pl. Śreniawitów 3 35-959 Rzeszów	17 8756394	17 8756349	e.czudec@rzeszow.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Siedlcach	ul. Sądowa 2 08-110 Siedlce	25 6407846	25 6407812	poczta@siedlce.so.gov.pl
Sąd Okręgowy	al. Zwycięstwa 1	43 8266650	43 8271014	sekretariat@sieradz.so.gov.pl

w Sieradzu	98-200 Sieradz	43 8266607 43 8271287		administracja@sieradz.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Słupsku	ul. Zamenhofska 7 76-200 Słupsk	59 8469422 59 8469424	59 8469424	rzecznik.prasowy@slupsk.so.gov.pl poczta@slupsk.so.gov.pl administracja@slupsk.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Suwałkach	ul. Waryńskiego 45 16-400 Suwałki	87 5631213	87 5631303	oz@suwalki.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Szczecinie	ul. Kaszubska 42 70-952 Szczecin	91 4830147 91 4830170 91 4830170	91 4830170 91 4830170 91 4830170	administracyjny@szczecin.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Świdnicy	pl. Grunwaldzki 14 58-100 Świdnica	74 8518 287	71 8518270	sekretarz@swidnica.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu	ul. Sienkiewicza 27 39-400 Tarnobrzeg	15 8234880+425		rojek@tarnobrzeg.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Tarnowie	ul. J. Dąbrowskiego 27 33-100 Tarnów	14 6887409		sad_okregowy@tarnow.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Toruniu	ul. Piekary 51 87-100 Toruń	56 6105609		oz@so.torun.pl
Sąd Okręgowy w Warszawie	al. Solidarności 127 00-951 Warszawa	22 6544443	22 6544411	karcz.19wiz@warszawa.gov.pl a.kowalczyk@warszawa.so.gov.pl
Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie	al. Solidarności 127 00-951 Warszawa	22 4404040	22 4401066	oz@warszawapraga.so.gov.pl
Sąd Okręgowy we Włocławku	ul. Wojska Polskiego 22 87-800 Włocławek	54 4120353	54 4118575	oz@wloclawek.so.gov.pl
Sąd Okręgowy we Wrocławiu	ul. Sądowa 1 50-950 Wrocław	71 3704391	71 3704391	oz@wroclaw.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Zamościu	ul. Akademicka 1 22-400 Zamość	84 6382970 84 6393 359	84 6382970 84 6393359	prezes@zamosc.so.gov.pl
Sąd Okręgowy w Zielonej Górze	pl. Słowiański 1 65-958 Zielona Góra	68 3220221	68 3220193	oz@zielona-gora.so.gov.pl

15 Ak som v inej krajine a osoba povinná na plnenie výživného je v Slovenskej republike:

15.1 Môžem podať návrh priamo orgánu štátnej správy alebo súkromnej organizácii v tomto členskom štáte?

Podľa článku 55 nariadenia Rady (ES) č. 4/2009 z 18. decembra 2008 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a o spolupráci vo veciach vyživovacej povinnosti sa nevyžaduje, aby sa návrhy podávali prostredníctvom ústredného orgánu štátu, v ktorom má navrhovateľ miesto pobytu. Návrhy sa môžu posilať priamo príslušnému poľskému súdu (tým sú splnené formálne požiadavky stanovené v kapitolách IV a VI uvedeného nariadenia a v občianskom súdnom poriadku).

Podrobnosti o odosielajúcich orgánoch sú k dispozícii na webovej lokalite:

<http://bip.ms.gov.pl/ministerstwo/wspolpraca-miedzynarodowa/alimenty/>

Odosielajúce orgány zahraničných krajín uvedené v prílohe k nariadeniu poskytnú oprávnenej osobe všetky potrebné informácie, pomôžu jej s vyhotovením príslušných dokumentov, skontrolujú, či je návrh tejto osoby formálne správny a odošlú ho do zahraničia.

15.2 Ak áno, ako je možné kontaktovať uvedený orgán štátnej správy alebo súkromnú organizáciu a aký typ pomoci mi môžu poskytnúť?

Ak súd rozhodol o priznaní výživného a daný prípad spadá do rozsahu pôsobnosti nariadenia (ES) č. 4/2009, môže navrhovateľ, ktorý má byt v zahraničí, využiť postup stanovený v tomto nariadení a obrátiť sa na príslušný odosielajúci orgán krajiny, v ktorej má miesto pobytu, alebo podať na príslušný súd návrh na vyhlásenie vykonateľnosti rozhodnutia zahraničného súdu (pozri bod 5). Návrhy na vyhlásenie vykonateľnosti sa podávajú v kancelárii ľubovoľného súdneho zriadenca.

Ak Poľsko a krajina, v ktorej má miesto pobytu navrhovateľ, sú stranami newyorského dohovoru alebo dvojstrannej zmluvy o uznávaní a výkone rozhodnutí vo veciach týkajúcich sa výživného, pomoc sa poskytuje v rozsahu stanovenom v tejto zmluve. Dvojstranné zmluvy spravidla umožňujú podať návrh priamo na poľský súd alebo ju podať na tento súd prostredníctvom súdu zmluvnej krajiny, ktorý vydal rozhodnutie. V druhom uvedenom prípade sa návrh odosiela prostredníctvom ústredných orgánov, najčastejšie ministerstva spravodlivosti alebo orgánov, na ktoré sa vzťahuje newyorský dohovor:

<http://treaties.un.org/doc/Publication/MTDGS/Volume%20II/Chapter%20XX/XX-1-en.pdf>

Podrobnosti o súdoch sú k dispozícii na webovej lokalite:

<http://bip.ms.gov.pl/rejestry-i-ewidencje/lista-sadow-powszechnych/>

a podrobnosti o súdnych zriadencoch sú k dispozícii na webovej lokalite: <http://komornik.pl/>

16 Je tento členský štát viazaný Haagským protokolom z roku 2007?

Áno, od 18. júna 2011.

17 Ak tento členský štát nie je viazaný Haagským protokolom z roku 2007, ktoré právo sa použije na pohľadávky na výživné podľa jeho predpisov medzinárodného práva súkromného? Ktoré sú zodpovedajúce predpisy medzinárodného práva súkromného?

Neuplatňuje sa.

18 Aké sú pravidlá prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných prípadoch v rámci EÚ podľa štruktúry kapitoly V nariadenia o vyživovacej povinnosti?

V Poľsku sa uplatňujú pravidlá stanovené v zákone o práve na pomoc v občianskoprávných konaniach vedených v členských štátoch Európskej únie zo 17. decembra 2004 (zbierka zákonov z roku 2005, č. 10, bod 67, v znení zmien) a v smernici Rady 2003/8/ES z 27. januára 2003 o zlepšení prístupu k spravodlivosti pri cezhraničných sporoch stanovením minimálnych spoločných pravidiel týkajúcich sa právnej pomoci pri takýchto sporoch (Ú. v. ES L 26 /41, 31.1.2003, s. 90), ktoré dopĺňajú ustanovenia občianskeho súdneho poriadku a zákona o súdnych trovách v občianskych veciach. Strana, ktorá žiada o poskytnutie konkrétnej formy pomoci (napr. určenie právneho zástupcu, preklad dokumentov, preplatenie cestovných nákladov) musí o tom jednoznačne

informovať súd a použiť na to formulár EÚ (https://e-justice.europa.eu/content_legal_aid_forms-157-pl.do) alebo poľský formulár (<http://ms.gov.pl/dzialalnosc/broszury-i-publikacje/obywatel-w-postepowaniu-cywilnym/>).

19 Aké sú opatrenia, ktoré prijíma tento členský štát, aby zabezpečil fungovanie aktivít opísaných v článku 51 nariadenia o vyživovacej povinnosti?

28. apríla 2011 bol prijatý zákon, ktorým sa mení občiansky súdny poriadok a ďalšie zákony (zbierka zákonov z roku 2011, č. 129, bod 735) a na základe ktorého môže poľský ústredný orgán nariadiť orgánu, ktorý je príslušný konať veci dlžníka, aby preskúmal určenie výživného. Ak nie je možné určiť miesto pobytu povinnej osoby alebo účastníka konania, ministerstvo spravodlivosti sa obráti na ústredné a miestne registre a záznamy s cieľom určiť, ktorý súd alebo súdny zriaďenec je príslušný, alebo odpovedať na žiadosť o konkrétne opatrenia. V súčasnosti sa nepripravujú žiadne zmeny právneho základu, finančného ani personálneho vybavenia ústredného orgánu zamerané na zabezpečenie činností uvedených v článku 51.

Posledná aktualizácia: 06/10/2016

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.

Členské štáty zodpovedné za spravovanie stránok s národným obsahom práve aktualizujú časť obsahu na tomto webovom sídle vzhľadom na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie. Ak sa na stránkach nachádza obsah, v ktorom sa táto skutočnosť ešte nezohľadnila, nejde o zámer a čoskoro dôjde k náprave.